

Mazā Baltezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumi

Ādaži 2017

SATURS

1. Vispārīgie dati	3
2. Ūdens objekta raksturojums	4
2.1. Morfometriskais un hidroloģiskais raksturojums	4
2.2. Ūdens objekta ekoloģiskā stāvokļa raksturojums:.....	4
2.2.1. prioritārie ūdeņi (ūdens objekta atbilstība normatīvo aktu prasībām par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti)	4
2.2.2. ūdens objekta hidroloģiskā režīma ietekme uz piegulošo platību gruntsūdens līmeņiem	5
2.2.3. hidrobiocenožu raksturojums, t.sk. dati par kopējo un virsūdens aizaugumu (%)...5	
2.2.4. ihtiofaunas raksturojums	5
2.2.5. ekoloģiskā stāvokļa vērtējums un to ietekmējošie faktori.....	6
2.3. Ūdens objekta un tā piekrastes joslas saistība ar aizsargājamām teritorijām un aizsargājamiem dabas objektiem;.....	6
3. Ūdens objekta ekspluatācijas nosacījumi	7
3.1. Saimnieciskās darbības nosacījumi	7
3.1.1. ūdens objekta izmantošana ekspluatācijas noteikumos paredzētās saimnieciskās darbības veikšanai	7
3.1.2. piekrastes platību izmantošana ūdens objekta aizsargjoslā	8
3.1.3. ūdens objekta izmantošana citām saimnieciskām darbībām;	9
3.1.4. prasības zivju aizsardzības un pārvades ierīcēm;	9
3.1.5. zivju nārsta nodrošinājums un citas dabas aizsardzības prasības;.....	9
3.1.6. īpaši nosacījumi makšķerēšanai;	9
3.1.7. peldošo līdzekļu izmantošanas kārtība;	10
3.1.8. pašvaldības pieņemtie saistošie noteikumi, kas nosaka ūdens objekta izmantošanu;	10
3.2. Saimnieciskās darbības veicēja pienākumi un tiesības.....	10
3.2.1. Pienākumi:.....	10
3.2.2. Tiesības:.....	11
3.3. Saimnieciskās darbības veicēja darbība ārkārtējos dabas apstākļos.....	11
4. Institūcijas, kas kontrolē ekspluatācijas noteikumu ievērošanu.	11

1. Vispārīgie dati

1.1. ūdens objekta nosaukums – Mazais Baltezers;

1.2. atrašanās vieta (pilsēta, novads) – Ādažu novads;

1.3. ģeogrāfiskās koordinātas – 57° 2' 48.930, 24° 19' 39.117

1.4. ūdenssaimnieciskā iecirkņa kods/ūdenstilpes kods (saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras klasifikatoru) – kods 41333;

1.5. upes baseins, kurā atrodas ūdens objekts – Daugavas upju baseina apgabals

1.6. ūdens objekta veids: dabīga ūdenstilpe (ezers, upe) –ezers;

1.7. ūdens objekta saimnieciskās izmantošanas veids:

- rekreācijai - atpūta uz un pie ūdeņiem un peldvietu organizēšana;
- amatierzveja – makšķerēšana, vēžošana;
- ūdenssports – nemotorizētie ūdens transportlīdzekļi;
- dzeramā ūdens apgāde un ūdens ņemšana īpašām vajadzībām;
- peldbūvju izvietošana, lai ierīkotu ar pakalpojumu sniegšanu saistītus objektus.

2. Ūdens objekta raksturojums

2.1. Morfometriskais un hidroloģiskais raksturojums

Nr.p.k	Parametrs	Mērvienība	Vērtība
1	ūdens objekta sateces baseins	km ²	14,8
2	baseina relatīvā mežainība	%	45
3	baseina relatīvā purvainība	%	7
4	pavasara plūdu maksimālais caurplūdums	m ³	n/a
5	minimālais caurplūdums	m ³	n/a
6	normālais ūdens līmenis (NŪL)	m	0,2
7	zemākais ūdens līmenis (ZŪL)	m	-0,3
8	augstākais (plūdu) 1 % ūdens līmenis (AŪL)	m	1,6
9	kopējais ūdens objekta tilpums normālam ūdens līmenim	milj.m ³	11,9
10	lietderīgais tilpums	tūkst. m ³	n/a
11	virsmas laukums normālam ūdens līmenim	ha	198,7
12	ūdens objekta garums	km	2,5
13	ūdens objekta lielākais platums	km	1,5
14	ūdens objekta vidējais dziļums	m	4,6
15	ūdens objekta maksimālais dziļums	m	10,3
16	krasta līnijas garums	km	7,9
17	seklūdens zonas (dziļums mazāks par 0,5 m) platība	ha	6,8
18	ilggadīgā vidējā notece gadā ūdens objektā	milj.m ³	3,7
19	ietekmēto zemju platība normālam ūdens līmenim	ha	n/a

2.2. Ūdens objekta ekoloģiskā stāvokļa raksturojums:

Laikā no 2015. līdz 2016.gadam izstrādājot Ādažu novada administratīvajā teritorijā esošo publisko ūdeņu apsaimniekošanas un izmantošanas koncepciju (turpmāk – Koncepcija) tika veikta Mazā Baltežera ekoloģiskais stāvokļa noteikšana, veicot gan lauka, gan kamerālos darbus. Šie noteikumi izstrādāti pamatojoties uz minētā pētījuma rezultātiem¹.

2.2.1. prioritārie ūdeņi (ūdens objekta atbilstība normatīvo aktu prasībām par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti)

Mazais Baltežers ir iekļauts Ministru kabineta 2011. gada 31. maija noteikumu Nr. 418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” riska ŪO sarakstā un kā būtiskākie riska cēloņi, kas apdraud iespējas sasniegt Ūdens apsaimniekošanas likumā noteikto labu virszemes ūdeņu stāvokli, ir Hidromorfoloģiskie pārveidojumi.

Mazais Baltežers nav iekļauts Veselības ministrijas un Veselības inspekcijas sagatavotajos pārstatos par peldvietu kvalitāti, taču Ādažu novada pašvaldība veic peldūdens kvalitātes analīzes Mazā Baltežera neoficiālajās peldvietās, kuru rezultātu pārskats pieejams Veselības inspekcijas mājaslapā.

Atbilstoši **Daugavas** upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā 2016-2021.gadam kvalitātes mērķi virszemes ūdensobjektiem apkopotī plāna 5.3.pielikumā. Mazajam Baltežeram tabulā uzrādīta vidēja kvalitāte, kā mērķis noteikta laba kvalitāte, un labas kvalitātes sasniegšanas termiņa izņēmumi nav noteikti (tātad, laba kvalitāte jāsasniedz 2021.gadā).

¹ http://www.adazi.lv/wp-content/uploads/2017/07/Adazu_novada_udensobjektu_koncepcija_0904171.pdf

2.2.2. ūdens objekta hidroloģiskā režīma ietekme uz piegulošo platību gruntsūdens līmeņiem

Neietekmē

2.2.3. hidrobiocenožu raksturojums, t.sk. dati par kopējo un virsūdens aizaugumu (%)

Virsūdens aizaugums aizņem ap 4 % Mazā Baltezera spoguļa laukuma, kopējais aizaugums vērtējams ap 15 % apmērā no ezera platības. Kopējais aizaugums nav liels, taču, ņemot vērā ezera morfometriju un makrofītu (*ūdens augu*) augšanas dziļumu, visas ūdens augu kolonizācijai pieejamās platības ir aizņemtas. Ūdens apmaiņas periods 3.3 gadi.

Ūdens caurredzamība, salīdzinot mērījumu rezultātus dažādos gados un mēnešos, ir kopējā svārstību amplitūdā 1,4–1,88 m.

Virsūdens augu josla ir vidēji 5-10 m plata, blīva līdz vidēji blīva. Vietām, kur tīrīta piekraste, virsūdens augu nav. Virsūdens augājā konstatētas 5 sugas, visbiežāk sastopama parastā niedre *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud., bieži šaurlapu vilkvāļīte *Typha angustifolia* L., reti ezera meldra *Scirpus lacustris* L. audzes. Virsūdens veģetācija izplatīta līdz 1 m dziļumam.

Peldlapu augu josla sastāv no monodominantām dzeltenās lēpes *Nuphar lutea* (L.) Sm. audzēm. Lēpju josla blīva, parasti 10 m plata, vietām līdz 30 m plata. Lēpju augšanas dziļums ir līdz 2 m.

Iegrimušo augu josla pārsvarā neraksturīgi izvietojusies starp virsūdens un peldlapu augu joslām. Joslas platums parasti ir 5 - 10 m, audzes samērā skrajās. Konstatētas 11 sugas, no tām biežāk sastopama apaļlapu ūdensgundega *Batrachium circinatum* (Sibth.) Spach un skaujošā glīvene *Potamogeton perfoliatus* L. Iegrimušo augu kolonizācijas dziļums ir 3.2 m.

Makrofītu cenoze, analizējot pēc ekoloģiskās kvalitātes vērtējumā ietvertajiem rādītājiem, vērtējama kā vidēju kvalitāti raksturojoša.

Ihtiofaunas raksturojums balstīts uz 2017.gad2.2.4. ihtiofaunas raksturojums

Mazā Baltezera ihtiofaunas raksturojums balstīts uz Mazā Baltezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumiem.

2016.gadā veikta kontrolzveja, no noķertajām zivīm gandrīz pusi biomasas sastāda plēsīgās zivis – asari (38%) un zandarti (10%). No karpveidīgajām zivīm biomasā galvenokārt raudas (38 %) un viķes (14 %).

Zivju resursu atražošanas Mazajā Baltezerā līdz šim notikusi gan valsts zivju resursu atražošanas programmas ietvaros, par Zivju fonda piešķirtajiem līdzekļiem, gan ar vietējo entuziastu atbalstu. Atražošanai izmantoti zandartu un līdaku vienasaras mazuļi, kā arī līdaku kāpuri. Zivju krājumi tiek papildināti – 2016.gadā pašvaldība veikusi zandartu mazuļu ielaišanu un 2017.gadā līdaku mazuļu ielaišanu.

Kopumā ūdenstilpes zivju sugu sastāvs vērtējams kā tipisks barības vielām bagātam mērenās klimata joslas ezeram. Šajā un iepriekšējos pētījumos (LZPI, 2000) ezerā konstatētas tādas pārsvarā upes apdzīvojošas zivju sugas, kā sapals, baltais sapals, salate u.c., kas skaidrojams ar to, ka ezers savienots gan ar Gauju, gan Daugavu.

Kopumā ezera ihtiofauna vērtējama kā raksturīga dotā tipa ūdenstilpēm. Ūdens kvalitāte ir laba, zivju barības bāze pietiekama gan zivju mazuļu, gan pieaugušu zivju populāciju uzturēšanai.

Mazajā Baltezerā aizliegta rūpnieciskā zveja, zinātniskā zveja veicama saskaņojot ar Ādažu novada pašvaldību. Galvenie noteikumi, kas būtu jāņem vērā ezera turpmākā

apsaimniekošanā, ja tiek organizēta licencētā maksšķerēšana minēti 2016.gadā izstrādātajos Mazā Baltezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumos².

2.2.5. ekoloģiskā stāvokļa vērtējums un to ietekmējošie faktori

Mazā Baltezera ūdens ir raksturojams kā bagāts ar biogēniem (fosfora un slāpekļa savienojumiem) un dzidrūdēns (humīnvielu koncentrācijas ietekmē caurredzamību, bet ne būtiski). Nav pieļaujama notekūdeņu novadīšana Mazajā Baltezerā, jo veicot analīzes noskaidrots, ka ir liels biogēnu saturs ūdenī. Ezera ekoloģiskā kvalitāte tādēļ ir slikta un lai to uzlabotu nepieciešams veikt ezera attīrīšanu primāri pārtraucot notekūdeņu novadīšanu tajā.

Mazā Baltezera bioloģiskā daudzveidība ir labā stāvoklī, atbilst dabiskam ezeram.

Ūdensaugu veģētācija ir vidēji daudzveidīga un vidēji sugām bagāta, ir izveidojušās visas ūdensaugu joslas (virsūdens, peldlapu un iegrimušo). Mazajā Baltezerā izplatītas ir visas ūdensaugu joslas, tomēr vairāk – virsūdens un peldlapu augu josla. Sugu daudzveidība virsūdens un peldlapu joslās – maza, iegrimušo augu joslā – vidēja. Mazā Baltezera ekoloģiskā kvalitāte, kas noteikta pēc hidroķīmiskiem un bioloģiskiem rādītājiem, ir attiecināma arī uz aizsargājamā biotopa kvalitāti, un tā ir vidēja. Sagaidāms, ka sakarā ar notekūdeņu ietekmes pārtraukšanu biotopa kvalitāte uzlabosies, pieaugot makrofitu daudzveidībai.

2.3. Ūdens objekta un tā piekrastes joslas saistība ar aizsargājamām teritorijām un aizsargājamiem dabas objektiem;

Mazā Baltezera atbilstība īpaši aizsargājamam biotopam vērtēta pēc ūdens fizikāli ķīmiskiem rādītājiem un makrofitu cenozes.

Konstatēta atbilstība Eiropas Savienības aizsargājamam biotopam *Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldlapu augāju* (kods 3150), biotopa variantam *Dzidrūdēns ezeri ar daudzveidīgu augāju* (varianta kods 3150_1).

Eiropas Savienības aizsargājamais biotops 3150 atbilst Latvijas īpaši aizsargājamam biotopam 4.20. *Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldlapu augāju*.

---

²<http://www.adazi.lv/wp-content/uploads/2017/07/Zivsaimniecisk%C4%81s-ekspluat%C4%81cijas-noteikumi-Mazais-Baltezers.pdf>

3. Ūdens objekta ekspluatācijas nosacījumi

3.1. Saimnieciskās darbības nosacījumi

Šobrīd Mazajā Baltezerā kā saimnieciskā darbība tiek veikta tikai ūdens ņemšana īpašām vajadzībām (dzeramā ūdens apgādei).

Ezers ir perspektīvs, tūrisma attīstību veicinošs objekts, kas izmantojams gan ziemā, gan vasarā. Šī dabas objekta vērtību papildina tā ģeogrāfiskā atrašanās vieta – gan zaļo teritoriju platības, gan Rīgas tuvums.

Mazā Baltezera vēlams attīstīt tāda veida rekreācijas pasākumus, kā amatierzveju – makšķerēšanu. Iespējams paplašināt kājāmgājēju piekļuves iespējas un iekārtot un attīstīt laivu ielaišanas vietas, kā arī ar to saistīto pakalpojumu klāstu, t.sk., veikt pludmaļu un laivu ielaišanas vietu labiekārtošanu.

Veicot Mazā Baltezera apsaimniekošanu, vitāli svarīgi samazināt biogēnu pieplūdi, lai uzlabotu ezera ekoloģisko kvalitāti.

3.1.1. ūdens objekta izmantošana ekspluatācijas noteikumos paredzētās saimnieciskās darbības veikšanai

Lai ilgtermiņā varētu nodrošināt paredzēto saimniecisko izmantošanu, kā arī 2021. gadā sasniegtu Daugavas upju baseina apsaimniekošanas plānā Mazajam Baltezeram izvirzīto mērķi - sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti vai nepasliktināt esošo, nepieciešams regulāri veikt vairākus apsaimniekošanas pasākumus:

Pasākumi ezerā

1. Ezera vai tā daļas apsaimniekotājam veikt regulāru ezera ūdens kvalitātes monitoringu, t.sk., nosakot papildus datu apzināšanu par zilaļģu toksīniem.
2. Ezera vai tā daļas apsaimniekotājam un pieguļošo zemju īpašniekiem pieļaujams izpļaut un izvākt no ezera virsūdens veģetāciju, galvenokārt parasto niedri peldvietās piekrastes posmā. Atbilstoši Konceptcijas ieteikumiem, bez papildus biotopu eksperta atzinuma saņemšanas, ir pieļaujams iztīrīt pludmali no niedrēm minimāli nepieciešamajā platumā, bet ne vairāk kā 10 m platu joslu vienam zemes īpašumam, un ne vairāk kā 1/3 no krasta līnijas garuma zemes īpašumiem, kuriem krasta līnijas garums ir mazāks par 30 m. Joslā tiek ieskaitītas arī piestātnes un laipas.
3. Ezera vai tā daļas apsaimniekotājam un pieguļošo zemju īpašniekiem vēlams ziemā nopļaut un savākt sausās niedres virs ledus. Sauso niedru dedzināšana uz ledus vai tuvāk par 30m no krasta līnijas nav pieļaujama, pretējā gadījumā niedru pelnos esošie fosfora savienojumi nonāks ūdenī, un izraisīs niedru pastiprinātu lokālu augšanu vai pat fitoplanktona lokālu savairošanos. Niedru sauso daļu izvākšana samazinās izšķīdušā skābekļa patēriņu nākamajā ziemā, kā arī dūņu un detrita uzkrāšanos.
4. Ezera vai tā daļas apsaimniekotājam un pieguļošo zemju īpašniekiem vēlams pavasarī aizvākt no ezera krasta izskalotās niedru un citu augu daļas. To novietošana ūdens tuvumā nav pieļaujama, citādi sadalīšanās produkti nonāks atpakaļ ūdenī.
5. Ezera vai tā daļas apsaimniekotājam un pieguļošo zemju īpašniekiem aizliegta jebkāda piesārņojuma iepludināšana Mazajā Baltezerā, it īpaši - no privātmāju apbūves. Neielaid notekūdeņus ezerā, t.sk., arī pēc attīrīšanas.
6. Ezerā pieļaujama laipu izvietošana, bet to novietojums un parametri saskaņojami ar pašvaldību, kā arī nepieciešams laipu reģistrēt pašvaldībā.

7. Ezerā pieļaujama peldbūvju³ izvietošana, pakalpojumu sniegšanai, ievērojot nosacījumus, ka tām jābūt saistītām ar konkrētu zemes gabalu un publiski pieejamām.

Pasākumi sateces baseinā

1. Slāpekļa un fosfora slodzes mazināšanai no lauksaimniecības piesārņojuma avotiem, kā labs risinājums ir “zaļās infrastruktūras”, piemēram, meliorācijas sistēmu sedimentācijas baseini pirms ievadīšanas atklātā ūdenstilpē.
2. Nav pieejama detalizēta informācija par privātmāju ietekmi uz Mazo Baltezeru. Ņemot vērā privātmāju individuālās notekūdeņu novadīšanas sistēmas, var pieņemt, ka no šīm teritorijām ūdeņos nonāk N, P un citas piesārņojošās vielas. Nepieciešams veicināt privātmāju pieslēgšanos centrālajiem kanalizācijas tīkliem un aizliegt sadzīves kanalizācijas novadīšanu ezerā, t.sk., arī pēc attīrīšanas.
3. Ievērot ierobežojumus, kas noteikti teritoriju plānojumos attiecībā uz aizsargjoslām.

3.1.2. piekrastes platību izmantošana ūdens objekta aizsargjoslā

Mazais Baltezers ir publisks ezers, un saskaņā ar Zvejniecības likumu tam noteikta tauvas josla 10 m no ūdens līnijas pie normāla ūdens līmeņa. Aizsargjoslas platums ir 50 m. Būvlaide galvenajām būvēm noteikta pa aizsargjoslas robežu, bet ar virszemes ūdensobjekta izmantošanu saistītām palīgbūvēm (pirtīm, laivu novietnēm) - 10 m attālumā no ūdensobjekta.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 59. pantu, Mazajā Baltezerā noteikta stingra režīma aizsargjosla ap ūdens ņemšanas vietu – 300 m visos virzienos, kur aizliegts veikt jebkuru saimniecisko darbību (arī zivsaimniecisko), skatīt karti pielikumā. Mazā Baltezera virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā jāievēro visi aprobežojumi, kas noteikti Aizsargjoslu likuma 37.pantā.

Mazā Baltezera aizsargjoslā atļauti tādi izmantošanas veidi, publiski pieejamas dabas un apstādījumu teritorijas, publiski nepieejamas dabas aun apstādījumu teritorijas un mežu teritorijas. Līdz 100 m attālumā gar ezeru paredzētas šādas funkcionālās zonas: savrupmāju apbūves teritorijas, mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas, publiskās apbūves teritorijas, jauktas centra apbūves teritorijas, tehniskās apbūves teritorijas.

Detalizēta informācija par atļautajiem saimnieciskās darbības veidiem un tam paredzētajām vietām ir noteikta Ādažu novada teritorijas plānojuma dokumentācijā un attiecīgos kartogrāfiskajos materiālos. Noteiktie ierobežojumi ir šādi:

Papildus Aizsargjoslu likumā noteiktajiem aprobežojumiem **50 m platā joslā gar Mazo Baltezeru aizliegta** jebkāda būvniecība, izņemot tauvas joslā atļautās būves. Atbilstoši Ādažu novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 976.punktam būves, kas saistītas ar virszemes ūdensobjektu izmantošanu (laivu novietnes, pirtis u.c.), atļauts izvietot tuvāk krastam, bet ne tuvāk par 10 m no krasta līnijas, katrā atsevišķā gadījumā to pamatojot ar piekrastes ainavas analīzi.

10 metrus platā joslā gar Mazo Baltezeru, papildus iepriekš minētajam, aizliegts:

- 1) izvietot degvielas uzpildes stacijas;
- 2) celt un izvietot jebkādas ēkas un būves, t. sk., nožogojumus (izņemot kultūras pieminekļu atjaunošanu, ūdens ņemšanas ietaises, ūdens regulēšanas ietaises, kā arī

³ Peldbūve – stacionāra būve, kura patstāvīgi turas uz ūdens, ir piestiprināta pie piestātnes vai laipas, vai patstāvīgi noenkurota noteiktā vietā krasta tuvumā, un parasti veido vienotu kompleksu ar krasta būvēm vai ierīcēm. MK 2013.gada 30.aprīļa noteikumos Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” ir noteikta šāda peldbūves definīcija: “2.19. peldbūve – uz pontona vai peldošas platformas izvietots objekts, kam ir konkrēta funkcija”.

citas hidrotehniskās, krastu nostiprināšanas un tiltu būves, kuģošanas drošībai nepieciešamās būves, peldvietas, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātnes un šo transportlīdzekļu uzpildīšanai paredzētās degvielas uzpildes stacijas, ja attiecīgās darbības ir paredzētas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai ūdensobjektu apsaimniekošanas plānā);

- 3) lietot mēslošanas līdzekļus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus;
- 4) ierīkot meliorācijas būves bez saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi;
- 5) veikt galveno cirti, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju, vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai;
- 6) iegūt un izmantot derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdeņu ieguvī ūdensapgādes vai rekreācijas vajadzībām aizsargjoslā esošai dzīvojamai vai atpūtnieku aprūpei paredzētai ēkai;
- 7) mazgāt mehāniskos transportlīdzekļus un lauksaimniecības tehniku;
- 8) veikt meža zemju transformāciju;
- 9) kurt ugunscurus un novietot teltis ārpus šim nolūkam norādītajām vietām bez saskaņošanas ar zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju;
- 10) novietot iegūto grunti pēc normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veiktas virszemes ūdensobjekta padziļināšanas vai tīrīšanas ārpus tam paredzētajām vietām;
- 11) ierīkot mehānisko transportlīdzekļu sacīkšu trases un izmēģinājuma vietas;
- 12) braukt ar motorlaivām un ūdensmotocikliem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ierīkotajās peldvietās, ja tas nav saistīts ar specializēto dienestu darbību, šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību.

3.1.3. ūdens objekta izmantošana citām saimnieciskām darbībām;

Mazajā Baltezerā atļautas ūdensputnu medības, ievērojot „Medību likumu” un Ministru kabineta 2014. gada 22. jūlija Nr.421 „Medību noteikumi”.

Ādažu novada pašvaldībā nav izstrādāti normatīvie akti par medību saimniecības organizāciju ezerā. Ja tādi tiks izstrādāti nākotnē, tad medību saimniecības organizācija būs jāveic arī saskaņā ar tiem.

3.1.4. prasības zivju aizsardzības un pārvades ierīcēm;

Nav speciālu zivju pārvades ierīču

3.1.5. zivju nārsta nodrošinājums un citas dabas aizsardzības prasības;

Ierobežojumus makšķerēšanai zivju nārsta laikā nosaka Ministru kabinets.

Nevienai no zivju grupām nav īpašu papildus prasību nārsta laikā, jo visas zivis nārsto ezera seklūdens zonā. Svarīgi, lai nārsta laikā netiek veikti nekādi rakšanas darbi seklūdens zonā.

3.1.6. īpaši nosacījumi makšķerēšanai;

Makšķerēšana Mazajā Baltezerā notiek saskaņā ar Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumiem Nr.800 “Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi”, kā arī

pamatojoties uz Vides risinājumu institūta izstrādātajiem Mazā Baltežera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumiem⁴. Jāievēro šādi īpaši nosacījumi:

- 1) aizliegta jebkura veida makšķerēšana, spinningošana (velcēšana) no laivas vai citiem peldošiem ūdens transporta līdzekļiem no 1.marta līdz 30.aprīlim;
- 2) aizliegts nodarboties ar zemūdens medībām;
- 3) atļauta šaurspīļu vēžu ieguve.

3.1.7. peldošo līdzekļu izmantošanas kārtība;

Laivu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu reģistrācija un ekspluatācija jāveic atbilstoši Ministru kabineta 01.03.2005. noteikumiem Nr. 158: „Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos” un 25.03.2008. noteikumiem Nr. 213: „Ceļu satiksmes drošības direkcijā reģistrējamo kuģošanas līdzekļu reģistrācijas kārtība”.

Mazajā Baltežerā pieļaujami arī rekreācijas veidi, kas prasa peldlīdzekļu izmantošanu, burāšana un citi aktīvās atpūtas veidi. Nav vēlama regulāra nodarbošanās ar minētajiem rekreācijas veidiem tiešā publisko peldvietu tuvumā.

Ādažu novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka Mazajā Baltežerā pieļaujama gan nemotorizēto, gan motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošana. Motorizētajiem ūdens transportlīdzekļiem noteikts maksimālais kuģošanas ātrums 25 km/h (13,5 mezgli).

3.1.8. pašvaldības pieņemtie saistošie noteikumi, kas nosaka ūdens objekta izmantošanu;

Ādažu novada virszemes ūdensobjektu izmantošanas kārtību nosaka sekojoši novada pašvaldības saistošie noteikumi un nolikumi:

- 1) Ādažu pagasta padomes 2006.g. 21.marta saistošie noteikumi Nr.5 “Par Ādažu pagasta teritorijas plānojuma grafisko daļu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem”.
- 2) Ādažu novada domes 2006.g. 27.jūnija saistošie noteikumi Nr.13 “Par redakcionāliem labojumiem Ādažu pagasta teritorijas plānojuma paskaidrojuma rakstā un apbūves noteikumos”.
- 3) Ādažu novada pašvaldības 2008.g. 27. maija saistošie noteikumi Nr.21 „Par virszemes ūdensobjektu krastu labiekārtošanu un uzturēšanu Ādažu novadā”.
- 4) Ādažu novada pašvaldības 2009.g. 25.augusta saistošie noteikumi Nr.22 „Saistošie noteikumi “Ādažu novada (pagasta) teritorijas plānojuma 2006.-2012. (2009.gada grozījumi) grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi””.
- 5) Ādažu novada teritorijas plānojuma pilnveidotā redakcija (pašlaik saskaņošanā)

3.2. Saimnieciskās darbības veicēja pienākumi un tiesības

3.2.1. Pienākumi:

- 1) Veikt darbības tā, lai neradītu ezera piesārņošanu, t.sk. nenovadītu ezerā notekūdeņus un nepiesārņotu ezeru ar naftas produktiem.
- 2) Jānodrošina kuģošanas/peldošo līdzekļu vai cita iznomāta ūdenssporta inventāra lietotāja instruēšana par vietējo situāciju un prasībām., kā arī nodrošināt lietotāju drošībai nepieciešamos līdzekļus (glābšanas riņķus u.c.).

⁴<http://www.adazi.lv/wp-content/uploads/2017/07/Zivsaimniecisk%C4%81s-ekspluat%C4%81cijas-noteikumi-Mazais-Baltezers.pdf>

- 3) Izvietojot laipas vai piestātnes vai peldbūves ezera akvatorijā, noslēgt līgumu ar Ādažu novada domi par ūdenstilpes daļas nomu. Nomas maksu nosaka atbilstoši Ministru kabineta 11.08.2009. noteikumiem Nr.918 "Noteikumi par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas tiesību izmantošanas kārtību".
- 4) Izvietojot pakalpojumu sniegšanai paredzētas būves ezera aizsargjoslas teritorijā, saskaņot to novietojumu ar Ādažu novada domi, kā arī slēgt nomas līgumu.
- 5) Izvietojot ezerā vai tā aizsargjoslā būves, t.sk. laipas, tās ir jāuztur kārtībā – jāveic atkritumu savākšana, konstrukciju labošana, u.c. darbības, lai nodrošinātu būvju labu stāvokli.
- 6) Organizējot saimniecisko darbību – rekreācijas vai pakalpojumu sniegšanu, izvietot informācijas zīmes par paredzēto darbību, ierobežojumiem un novietojumu.
- 7) Veikt būves apkārtnes labiekārtošanu un uzturēšanu kārtībā.
- 8) Nodrošināt ūdenstilpes stāvokļa uzraudzību un kontroli tās aizsardzības joslā 10-300 m platumā no ūdenskrātuves NŪL krasta līnijas.
- 9) Nodrošināt likumu un citu tiesību aktu ievērošanu 10 m tauvas joslas izmantošanā.
- 10) Nodrošināt ūdens sanitārā stāvokļa uzraudzību un veikt apkārtējo iedzīvotāju apziņošanu par ezera sanitārā stāvokļa pasliktināšanos.
- 11) Organizējot motorizēto peldlīdzekļu nomu un izmantošanu, veikt teritorijas norobežošanu ar bojām, lai netiktu apdraudēti peldētāji un traucēta nemotorizēto ūdens transportlīdzekļu kustība. Nodrošināt kontroli par peldlīdzekļu izmantošanas noteikumu ievērošanu.
- 12) Nodrošināt ezera attiecīgā ūdens hidroķīmiskā un hidrobioloģiskā stāvokļa kvalitāti atbilstoši Ministru kabineta 12.03.2002. noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” prasībām.
- 13) Sekot, lai visa darbība ezera akvatorijā un piekrastes aizsardzības joslā, t.sk. ekoloģiskās situācijas uzlabošana, tiktu veikta atbilstoši likumā noteiktā kārtībā saskaņotiem tehniskajiem projektiem vai citiem saskaņotiem dokumentiem.

3.2.2. Tiesības:

- 1) Ziņot Ādažu novada domei par fiziskajām un juridiskajām personām, kuras neievēro ezera akvatorija un piekrastes aizsardzības joslu režīmu, kā arī Mazā Baltezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus.
- 2) Brīvi izmantot ūdenstilpes daļu atbilstoši nomas līgumā par ūdens objekta daļas nomu noteiktajam.
- 3) Izmantot ezeru un tā piekrasti atbilstoši citu saistīto normatīvo aktu prasībām.

3.3. Saimnieciskās darbības veicēja darbība ārkārtējos dabas apstākļos.

Atbilstoši Ādažu novada civilās aizsardzības plānam⁵

⁵ <http://www.adazi.lv/pasvaldiba/dokumenti/civilas-aizsardzibas-plans/>

4. Institūcijas, kas kontrolē ekspluatācijas noteikumu ievērošanu.

- 4.1. Par ezera akvatorijas un piekrastes joslu izmantošanas režīma ievērošanu atbildīgas tās juridiskās un fiziskās personas, kuras atrodas vai veic jebkuru darbību šajās teritorijās. Kontroli veic Ādažu novada pašvaldība.
- 4.2. Valsts vides kontroles institūcijām ir tiesības dot rīkojumus juridiskajām un fiziskajām personām par ekspluatācijas pasākumu veikšanu, remontu un citiem darbiem, kas nepieciešami vides aizsardzībai un dabas resursu izmantošanai.
- 4.3. Fizisko personu darbību dotajās teritorijās reglamentē ūdens objekta īpašnieks vai valdītājs, vai nomnieks (ja tas paredzēts nomas līgumā), izdodot īpašas norādes vai informācijas zīmes, kas nav pretrunā ar spēkā esošajiem tiesiskajiem aktiem.
- 4.4. Aprēķinus par videi nodarītiem zaudējumiem un kompensāciju piedziņu no vainīgajām personām (juridiskajām un fiziskajām) veic Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde Vides aizsardzības likumā noteiktajā kārtībā.

Izmantotie informācijas avoti:

- Biedrība Latvijas ezeri, Latvijas Hidroekoloģijas institūts 2017., Ādažu novada virszemes ūdensobjektu apsaimniekošanas un izmantošanas koncepcija
- Nodibinājums Vides risinājumu institūts, 2016., Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi Mazajam Baltezeram
- Ādažu novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi
- Ādažu novada teritorijas plānojums
- VSIA Meliorprojekts, 2008., Virszemes ūdens objektu krasta nostiprinājumu tehnisko risinājumu zīmējumi Ādažu novads, Rīgas rajons

Zivsaimnieciskās ekspertīzes atzinums par saimnieciskās darbības dēļ zivju resursiem nodarīto zaudējumu

Mazā Baltezera ekspluatācijas noteikumi neparedz ezera saimnieciskās izmantošanas veidu noteikšanu, kas varētu radīt zaudējumus zivju resursiem. Ezerā atļauto zivsaimniecisko darbību nosaka 2016.gadā Vides Risinājumu institūta izstrādātie „Mazā Baltezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi”.

Saskaņojums ar:

1. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi

2. Valsts zinātnisko institūtu "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts"

Par ūdens objekta ekspluatācijas noteikumu izpildi atbildīgā persona (saimnieciskās darbības veicējs):

Ādažu novada dome, Reģ.Nr.90000047482

(juridiskās personas firma un reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā)

(atbildīgās personas vai fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods)

(paraksts)